

MODELI SARADNJE

**ORGANIZACIJA CIVILNOG
DRUŠTVA, INSTITUCIJA
I POSLODAVACA U BORBI
PROTIV NASILJA
PREMA ŽENAMA**

Strane potpisnice su se dogovorile da će zajedno podsticati i razvijati društveno odgovorno ponašanje i afirmisati filantropiju među privrednicima/cama, kompanijama, organizacijama, građanima i građankama Vojvodine, sa ciljem da doprinesu stvaranju humanijeg društva u kome će svakom njegovom članu/ici biti omogućen dostojanstven život, bez diskriminacije i nasilja.

IZ MEMORANDUMA O SARADNJI
UNIJE POSLODAVACA VOJVODINE
I MREŽE „SOS VOJVODINA“

Unija poslodavaca Vojvodine

je udruženje poslodavaca, nestranačka i nevladina organizacija poslodavaca zasnovana na dobrovoljnom članstvu, koja štiti i zastupa interese poslodavaca sa teritorije AP Vojvodine. Broji blizu 28.000 članova – privrednih društava i preduzetnika, kako pojedinačnih tako i kolektivnih članova. Kroz Uniju poslodavaca Srbije – kao krovnu organizaciju, Unija poslodavaca Vojvodine ostvaruje zaštitu interesa svojih članova i na nacionalnom nivou.

Jedina je reprezentativna organizacija koja predstavlja poslodavce Vojvodine, čime je dobila mandat da na pokrajinskom nivou predstavlja i brani interese poslodavaca kod predstavnika vlasti, sindikata i javnog mnjenja, pregovara o svim specifičnim problemima poslodavaca i sklapa sporazume radi zaštite njihovih interesa.

Ciljevi UPV koji doprinose ostvarivanju saradnje sa drugim organizacijama civilnog društva su: negovanje dobrih poslovnih običaja i poslovnog morala; saradnja sa institucijama, društvenim organizacijama i udruženjima iz zemlje i inostranstva u cilju poboljšanja ukupnog privrednog razvoja, razmene iskustava i poslovnog povezivanja, kao i usmerenost na podršku ranjivim grupama.

KONTAKTI:
Bulevar oslobođenja 81/II, Novi Sad
Tel/ fax: 021 66 21 944
office@upv.org.rs
www.upv.org.rs

Uvodna reč

Unija poslodavaca Vojvodine je samostalna, nestranačka i nevladina organizacija u koju poslodavci dobrovoljno stupaju radi predstavljanja, unapređenja i zaštite svojih poslovnih interesa.

U okviru tih interesa koji se prvenstveno odnose na podsticanje privrednog razvoja kroz stvaranje povoljnog poslovnog ambijenta, jedan od ciljeva je i društveno odgovoran rad privrednih subjekata.

U zemlji u kojoj tranzicija traje predugo i gde još uvek gradimo sistem koji omogućava dostojanstven život svakom pojedincu, poslodavci žele da daju svoj doprinos kroz saradnju sa drugim organizacijama civilnog društva, u pravcu podrške ranjivim grupama.

Iz tog razloga, UPV je sa Mrežom SOS Vojvodina potpisala Memorandum o saradnji, a takođe je iz te saradnje nastao i ovaj projekat.

Namera nam je da uključimo poslodavce sa teritorije Vojvodine u borbu protiv porodičnog i drugih oblika rodno zasnovanog nasilja, tj. da podignemo nivo svesti o štetnim posledicama nasilja.

Namera nam je da se prvenstveno informišemo o fenomenu nasilja ali i mogućnostima koje nam stoje na raspolaganju za uključivanje u programe podrške žrtvama nasilja.

Namera nam je da svoje određene finansijske i druge kapacitete usmerimo ka razvijanju i unapređenju usluga za žene sa iskustvom nasilja.

Namera nam je da Srbija postane razvijeno društvo koje ima snažnu, modernu, održivu i socijalno odgovornu privredu. Društvo, u kome ćemo svi zajedno podsticati i razvijati društveno odgovorno poslovanje. Društvo, gde će svakom pojedincu biti omogućen dostojanstven život bez diskriminacije i nasilja.

Želimo da zajedničkim aktivnostima utičemo na zaustavljanje višegodišnjeg trenda povećanja nasilja i da stvorimo efikasne modele saradnje OCD, poslodavaca i institucija u borbi protiv nasilja nad ženama.

Nadamo se i takvim rezultatima!

Stanko Krstin
predsednik UPV

O Publikaciji

Sa željom da kroz saradnju organizacija civilnog društva, institucija i poslodavaca podstaknemo društveno odgovorno poslovanje i afirmišemo filantropiju među privrednicima, kompanijama, organizacijama, građanima i građankama Vojvodine, **Mreža organizacija „SOS Vojvodina“** i **Unija poslodavaca Vojvodine** razvile su predog **MODELA SARADNJE** čiji je cilj da podrži postojeće i podstakne **nove programe i usluge namenjene ženama koje su preživele porodično ili partnersko nasilje**.

Publikacija koja je pred Vama, nastala je u okviru projekta **„Uloga socijalno odgovornog poslovanja u podršci ženama sa iskustvom porodičnog i partnerskog nasilja“** koji zajedničkim snagama realizuju UPV, Mreža “SOS Vojvodina” i Pokrajinski zavod za socijalnu zaštitu.

Projekat finansira Pokrajinski sekretarijat za privredu, zapošljavanje i ravnopravnost polova.

Ponudeni modeli saradnje uvažavaju različite mogućnosti, potrebe, poslovne politike i strategije kompanija članica Unije poslodavaca Vojvodine, s jedne strane, i vrednosti, potrebe i mogućnosti organizacija civilnog društva (posebno članica Mreže „SOS Vojvodina“), s druge strane.

Prilikom kreiranja modela u obzir su uzeti postojeći programi institucionalne podrške u Autonomnoj Pokrajini Vojvodini, dosadašnja iskustva OCD i institucija (posebno pokrajinskih rodni mehanizama), dobre prakse društveno odgovornih kompanija kao i predlozi onih predstavnika tri društvena sektora koji su aktivno učestvovali u istraživačkim aktivnostima i drugim procesima unutar projekta.

Projektni tim posebno je zahvalan svima koji su deo svog vremena i truda posvetili pionirskim naporima UPV i Mreže „SOS Vojvodina“ na povezivanju, izgradnji poverenja i međusektorske saradnje sa ciljem da se doprinese izgradnji humanijeg društva u kome će svakom njegovom članu/ici biti omogućen dostojanstven život bez diskriminacije i nasilja.

Sa entuzijazmom i velikim očekivanjima nudimo nova rešenja i očekujemo da će dobiti široku primenu u svakodnevnom životu naših organizacija i kompanija.

Takođe se nadamo da će institucije, od lokalnog do nacionalnog nivoa, prepoznati ideje i napore koje činimo u Vojvodini i naći načine da ih podrže i šire u drugim delovima Srbije.

Marija Srdić
urednica

Društveno odgovorno poslovanje i njegov značaj

ŠTA JE DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE?

Reč je o konceptu upravljanja kompanijom koji uspostavlja ravnotežu između ekonomskih ciljeva i angažovanja u zajednici.

ŠTA KOMPANIJA POKAZUJE DRUŠTVENO ODGOVORNIM POSLOVANJEM?

Dajući podršku u proizvodima ili uslugama, u novcu ili na druge načine, kompanija pokazuje da razume i da je zainteresovana za potrebe šire zajednice i društva u kojem ostvaruje svoje poslovne aktivnosti.

**USPEŠNO I JASNO SE POKAZUJU VREDNOSTI I UVERENJA ZAPOSLENIMA,
PARTNERIMA, KLIJENTIMA I NAJŠIROJ JAVNOSTI.**

KOJE KOMPANIJE SE SMATRAJU DRUŠTVENO ODGOVORNIM?

One kompanije koje brinu o:

✓ **Svojim zaposlenima**

obezbeđuju poštovanje osnovnih ljudskih prava kao što su isplata zarada, obezbeđenje zdravstvenog i penzijskog osiguranja, razumno radno vreme, zaštitu na radu, stimulatívno radno okruženje.

✓ **Poslovnim partnerima i konkurenciji**

drže se dobrih poslovnih običaja i neguju poslovnu etiku

✓ **Potrošačima ili korisnicima**

kroz proizvodnju i/ili prodaju bezbednih i kvalitetnih proizvoda i usluga

✓ **Zajednicama u kojima posluju**

kroz zaštitu životne sredine, socijalnu brigu, odgovorno korišćenje prirodnih resursa.

A KAKO DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE UTIČE NA KOMPANIJU?

Uvođenje novog, društveno odgovornog načina razmišljanja u život i poslovanje može pozitivno uticati na rezultate kompanije i može doneti poslovne prednosti kao što su:

✓ **zaštita i poboljšanje postojećih resursa** (ljudski kapital ili životna sredina) od kojih zavisi poslovanje kompanije

✓ **izgradnja i poboljšanje reputacije kompanije**, posebno u odnosu prema potrošačima i korisnicima

✓ **izbegavanje i umanjivanje rizika poslovanja i sa njima povezanih troškova**

✓ **povećanje finansijske delotvornosti kompanije** kroz smanjenje troškova poslovanja

✓ **otvaranje novih poslovnih mogućnosti i novih tržišta**

✓ **kompanija postaje atraktivnija** za investitore, kompetentne i motivisane radnike/ce

PAŽNJA - KORPORATIVNA FILANTROPIJA NIJE SPONZORSTVO

Sponzorstvo je poslovni odnos između kompanije i partnera i podrazumeva uslugu ili akciju u zamenu za novac ili neki drugi resurs.

Korporativna filantropija je **strateški odgovor kompanije na potrebe zajednice i društva**.

Strateško pristupanje filantropiji uključuje:

- identifikovanje ciljeva davanja
- definisanje promene koju kompanija želi da napravi u zajednici
- poruke koje želi da pošalje javnosti
- i identifikovanje načina za davanje.

Sve ovo omogućuje da se uložena sredstva efikasno iskoriste i na najbolji način izaberu resursi koji će se usmeriti na sprovođenje strategije društveno odgovorne kompanije.

Korporativna filantropija čini presek između oblasti filantropije i društveno odgovornog poslovanja. Grafički se prikazuje na sledeći način:

Filantropija i dobročinstvo

Termin filantropija najčešće koristi da opiše davanje od strane organizacije (bilo profitne ili neprofitne), dok se davanje od strane pojedinaca naziva “individualnom filantropijom”.

Drugi termin koji se pojavljuje je “dobročinstvo”. Često se koristi umesto termina filantropija. Da bi se napravila razlika između ova dva, dobročinstvo se opisuje pre svega kao humanitarna pomoć, dok se izraz filantropija koristi za davanje koje podrazumeva šire i razvojne potrebe, kao što je podrška kulturi, nauci, zaštiti životne sredine ili organizacijama civilnog društva i razvoju demokratije.

Filantropija je, i organizacijska i pojedinačna, najveći izvor prihoda za neprofitni sektor širom sveta.

U SRBIJI SE PODSTIČE FILANTROPIJA I DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE

Trag Fondacija od 2007. godine dodeljuje **VIRTUS** nagradu za filantropiju.

VIRTUS nagrada je ustanovljena kao prva i najznačajnija nagrada za korporativnu filantropiju u Srbiji kojom se društveno odgovorno poslovanje promovise kao sastavni deo održivog razvoja kompanija. Namenjena je, kako velikim kompanijama, tako i malim i srednjim preduzećima i pojedincima koji su na najdelotvorniji način doprineli opštem dobru pružajući materijalnu ili drugu vrstu podrške neprofitnim akcijama ili organizacijama civilnog društva.

Konkurs je svake godine otvoren za sve domaće i strane kompanije, korporacije, javna i državna preduzeća, mala i srednja preduzeća, medijske kuće, korporativne fondacije i pojedince.

Kandidate za nagrade u svim kategorijama mogu da predlože svi zainteresovani građani, pojedinci, neprofitne organizacije, mediji, PR i marketinške agencije i same kompanije i preduzeća koji imaju programe iz oblasti korporativne filantropije. VIRTUS nagrada dodeljuje se u **pet glavnih kategorija**:

- **GLAVNA NAGRADA ZA DOPRINOS KOMPANIJE NA NACIONALNOM NIVOU**
- **NAGRADA ZA DOPRINOS LOKALNOJ ZAJEDNICI U KOJOJ KOMPANIJA POSLUJE**
- **NAGRADA ZA MALO I SREDNJE PREDUZEĆE**
- **NAGRADA ZA DUGOROČNO PARTNERSTVO
IZMEĐU POSLOVNOG I NEPROFITNOG SEKTORA**
- **NAGRADA ZA INDIVIDUALNI DOPRINOS FILANTROPIJI**

Dodatne informacije o nagradi i konkursu mogu se naći na WWW.TRAGFONDACIJA.ORG/VIRTUS

Društveno odgovorno poslovanje u funkciji borbe protiv porodičnog i drugih oblika nasilja prema ženama

O NASILJU

Svaki ljudski odnos u kome je narušena ravnoteža moći je odnos u kome se potencijalno može ispoljiti nasilje i to od strane moćnijeg pojedinca ili grupe prema onome ko ne poseduje moć.

Nasilje se javlja na različitim nivoima, počev od globalnog, društvenog, preko institucionalnog, do svakodnevnog života, u okviru primarnih društvenih grupa. Na ovom poslednjem nivou, nasilje se može javiti u svim područjima ljudskog delovanja: u partnerskim odnosima, odnosima roditelj – dete, nastavnik – učenik, lekar – pacijent, poslodavac – zaposleni. Da li će se u nekom odnosu ispoljiti nasilje ili ne, zavisi od mnogo faktora, ali je važno shvatiti da izbor u vezi sa tim da li će primeniti nasilje uvek čini onaj ko ima moć.

Odgovornost za nasilje je uvek na strani moćnijeg.

U kulturama sa idealom dominacije, *patrijarhalnim društvima*, a to su sva savremena svetska društva, visoko se vrednuje borba za moć i dominacija nad slabijim.

Patrijarhat nije rodno neutralan sistem i deluje na taj način što u društvo sistemski uvodi hijerarhijske odnose i nejednakost, pre svega na liniji pol – rod. U ovakvom

sistemu favorizuju se muškarci, dok se žene sistemski potcenjuju i niže vrednuju, što rezultira marginalizacijom žena u ekonomskim, društvenim i političkim procesima, ali i u privatnoj sferi.

Nasilje koje se dešava u privatnoj sferi vekovni je **tabu**. U društvu se nasilje prema ženama trivijalizuje, što dovodi do toga da mnoge žene koje trpe nasilje ne žele i ne smeju da pričaju o tome. Pošto je nasilje uslovljeno nejednakom raspodelom moći između polova i poima se kao sastavni deo muško-ženskih odnosa, ono postaje društveno nevidljivo i teško prepoznatljivo i muškarcima i ženama.

Stara poslovice „Čim se probudiš, udari ženu. Ako ti ne znaš zašto, znaće ona.”, makoliko diskriminišuća, ukazuje na nepostojanje razloga za muško nasilje prema ženama. Muškarci su naučeni da nasiljem zavode i uspostavljaju red, održavaju moć „gazde u kući”, a žene da trpi nasilje samo zato što su žene. Nasilje u porodici ili partnerskoj vezi je svesna i namerna aktivnost, mehanizam patrijahalnog društva koji omogućava i održava istorijski nejednak odnos moći između muškaraca i žena.

Svi oblici ponižavanja ili nasilja kojima su žene izložene samo zato što su žene, predstavljaju drastične vidove kršenja ženskih ljudskih prava, od kojih su najvažnija sledeća:

- ✓ žene imaju pravo na život bez nasilja,
- ✓ reproduktivna prava žena znače da žene imaju pravo da biraju da li će, kada će, sa kim i koliko dece imati,
- ✓ žene imaju pravo da samostalno odlučuju o svim pitanjima koja se odnose na njihovu seksualnost,
- ✓ žene imaju jednako pravo na obrazovanje, rad i zapošljavanje, zdravstvenu i socijalnu zaštitu kao i muškarci,
- ✓ žene imaju pravo da ravnopravno učestvuju u raspodeli političke moći sa muškarcima.

Vrste i oblici rodno uslovljenog nasilja

Rodno zasnovano nasilje, kao i svako drugo nasilje, ispoljava se u brojnim oblicima, a koji se mogu podeliti u nekoliko vrsta. To su fizičko, psihičko, ekonomsko i seksualno nasilje, zatim socijalna izolacija i proganjanje. Rezultati istraživanja koje je 2010. godine sprovela Nikolić-Ristanović na teritoriji Vojvodine pokazuju da je 56,2% žena nekada u životu doživelo neki oblik nasilja u porodici.

FIZIČKO NASILJE najčešće podrazumeva postupke čije su posledice fizičke prirode: guranje, šamaranje, udaranje, vezivanje, uskraćivanje mogućnosti za podmirivanje osnovnih potreba (hranom, vodom, snom), davljenje, napad hladnim ili vatrenim oružjem, trovanje, pokušaj ubistva i slično.

U Vojvodini je svaka druga žena doživela neki od navedenih oblika fizičkog nasilja.

PSIHIČKO NASILJE podrazumeva psovanje, vređanje, pretnje, ismevanje, kritikovanje, ponižavanje, omalovažavanje, laganje, odbijanje komunikacije, uskraćivanje prava na školovanje, ucenjivanje, itd. Iako posledice ove vrste nasilja najčešće nisu fizičke prirode, to ne znači da one ne mogu da povrede osobu protiv koje je ono upereno.

Cilj psihičkog nasilja je da se prema žrtvi iskaže nadmoć i uspostavi kontrola. Ova vrsta nasilja naročito je učestala zbog njegove „suptilnosti” (prikrivenosti ili neprepoznatljivosti na prvi pogled). Čak 49.8% žena je u istraživanju sprovedenom 2010. godine reklo da je nekada u životu iskusilo neke od navedenih oblika psihičkog nasilja.

EKONOMSKO NASILJE ubraja se ograničavanje pristupa ili raspolaganja zajedničkim novcem ili imovinom, izdvajanje nedovoljne sume novca za potrebe žene i/ili porodice, a za koje se očekuje da ih ona podmiri iz te sume, uskraćivanje prava na rad i zabrana zapošljavanja, skrivanje visine primanja od žene, uništavanje ženinih (vrednih) ličnih stvari, kontrola nad dnevnim budžetom, itd. Ovi vidovi nasilja imaju za cilj da se žena postavi i zadrži u zavisnom položaju od strane partnera sa namerom da ona izgubi želju da nešto učini za sebe i da se osujeti svaki njen pokušaj izlaska iz nasilnog braka ili veze.

SEKSUALNO NASILJE podrazumeva svako neželjeno verbalno i neverbalno ponašanje seksualne prirode (uvrede ili gestovi sa seksualnom konotacijom), silovanje ili pokušaj silovanja (iznuđeni vaginalni, oralni ili analni odnos), primoravanje na praćenje pornografije ili na upražnjavanje seksualnog odnosa na način na koji žena to ne želi, zabrana ili nalaganje korišćenja kontracepcije protiv volje žene.

Rezultati istraživanja Nikolić-Ristanović (2010) ukazuju na to da je svaka deseta devojka ili žena u Vojvodini bila žrtva seksualnog nasilja. Međutim, zbog tabuiziranosti ove vrste nasilja, kao i nedovoljnog saznanja o činjenici da je silovanje u braku krivično delo, smatra se da je učestalost ove vrste nasilja daleko veća.

SOCIJALNA IZOLACIJA je ograničavanje ili onemogućavanje kontakata sa porodicom i prijateljima, zabrana komunikacije sa spoljnim svetom ili proveravanje toga sa kim i zašto žena održava kontakte putem raznih kanala komunikacije (fiksni i mobilni telefoni, imejlovi, društvene mreže), uhođenje i kontrola kretanja, zadržavanje ličnih dokumenata žrtve.

Cilj ove vrste nasilja je da se žena postepeno udalji i izoluje od svojih najbližih, kako kasnije ne bi imala kome da se obrati ako dođe do eskalacije nasilja. Izolacija je često primetna i u adolescentskim vezama i neretko je jedan od prvih znakova prisustva nasilja u vezi.

PROGANJANJE je uvek iznova ponavljano uznemiravanje koje često vodi do fizičkog ili seksualnog nasilja. Ovu vrstu nasilja iskusilo je 18,6% ispitanica već pominjanog istraživanja.

Gde se dešava nasilje?

Nasilje se može dešavati svuda. Ono što je nama najvidljivije su mesta poput škola, vrtića, diskoteka, radnog mesta, stadiona, žurki, kafića, gradskog prevoza i mnoga druga mesta. Međutim, nasilje nevidljivo javnosti je najalarmantnije jer se dešava u kući, iza zatvorenih vrata i vrše ga poznati, bliski ljudi u okviru porodice. Glavna predrasuda u vezi sa nasiljem u porodici je da je ono privatna stvar porodice u kojoj se dešava i da u to niko ne treba da se meša, nego da to sami članovi porodice treba da reše.

Treba zapamtiti sledeće:

Nasilje nikada nije privatna stvar porodice u kojoj se dešava, već je to društveni problem, problem svih nas koji znamo da postoji. Ukoliko ćutimo, svi mi smo saučesnici u zločinu.

Prema osobama koje su pretrpele nasilje u porodici nasilje se često nastavlja (produžava) i van porodičnog i kruga prijatelja. Na primer, krivica za pretrpljeno nasilje svlaže se na žrtvu, lošim ili nestručnim postupanjem odgovornih u institucijama žrtvi se dodatno otežava položaj i slično. To se zove **sekundarna viktimizacija**.

Nasilje se dešava i na poslu, najčešće od strane nadređenih prema podređenima, a neretko se dešava i nasilje između kolega istog poslovnog nivoa. To se naziva **mobingom** i često je slabo vidljivo jer se veoma suptilno sprovodi.

Nasilje se dešava svuda, u bilo koje doba dana ili noći i može ga vršiti bilo ko.

Ko može postati žrtva nasilja, a ko nasilnik?

Postoji više uverenja rasprostranjenih u našem društvu u vezi sa tim ko su žrtve nasilja. Neka od tih uverenja su *da svaka žrtva zapravo želi to da bude, da žrtva sama izaziva nasilje, da su žrtve same krive što trpe nasilje, da se meni nasilje nikada ne može dogoditi, da ima žena koje vole da ih partner tuče i slično.*

Za razliku od ovih uverenja, činjenice su potpuno drugačije. **Žena nikada nije kriva za nasilje. Odgovornost za nasilje uvek je na počiniocu.**

Svaka osoba može postati žrtva nasilja bez obzira na svoj socioekonomski status, nacionalnu ili rasnu pripadnost, nivo obrazovanja, godine života ili neko drugo lično, profesionalno ili društveno svojstvo.

Najčešće žrtve nasilja su žene i deca različitog uzrasta. Nasilje je posledica zloupotrebe moći koju nasilnik, najčešće muškarac, ima nad žrtvama, najčešće ženama i decom.

Nasilje mogu trpeti i starije osobe, fizički ili društveno nemoćni ljudi, muškarci, profesori u školi, korisnici narkotika, osobe koje su smeštene u ustanovama

socijalne ili zdravstvene zaštite, itd. Žrtve nasilja postoje i među visokoobrazovanim, ekonomski nezavisnim osobama i među javnim ličnostima. Upravo zbog toga što te osobe čute o nasilju koje doživljavaju, teško nam je da pretpostavimo, a ponekad i da poverujemo, da ga i one trpe.

Žrtva nasilja može postati svaka osoba koja je na bilo koji način podređena i u određenom trenutku ima manje moći od strane osobe koja vrši nasilje, tj. nasilnika.

Jednako kao i kod uverenja o tome ko su žrtve nasilja, o nasilnicima takođe postoje brojne zablude. Nasilnicima se najčešće smatraju osobe sa psihijatrijskom dijagnozom, osobe u pijanom stanju, korisnici psihoaktivnih supstanci i osobe niskog stepena obrazovanja.

Kao što žrtva može postati svako od nas, tako i **nasilnik može postati svako**, bez obzira na pol, godine, obrazovni, ekonomski status, crte ličnosti, kulturu, religiju, profesiju, seksualnu orijentaciju, itd.

Protivno preovlađujućem stereotipnom uverenju, nasilnici mogu postati tihe, mirne, povučene, obrazovane osobe na visokim društvenim položajima. Takve osobe mogu biti potpuno društveno prilagođene i najčešće i imaju dobar imidž u svom okruženju, a nasilne su u svojim porodicama, „iza zatvorenih vrata”.

Nasilnik je svaka osoba koja teži da ostvari potpunu dominaciju i kontrolu nad žrtvom. Nasilnici su često uvereni da nasilnim metodama mogu da vladaju svojom porodicom. Sa druge strane, oni sebe najčešće smatraju visoko moralnim osobama jer čine sve za svoju porodicu i na taj način pokušavaju da opravdaju nasilje i da skinu odgovornost sa sebe. Uprkos tome što praksa pokazuje da su muškarci ti koji se češće nađu u ulozi nasilnika, to nikako ne znači da su svi muškarci „po prirodi” nasilni.

MODELI - PREDLOZI

Model 1:

STAVLJANJE RESURSA KOMPANIJE U FUNKCIJU USPOSTAVLJANJA ILI UNAPREĐENJA USLUGA

Model 1 namenjen je kompanijama koje su u mogućnosti da neke od svojih resursa: tehnologiju i znanje, prostor, usluge ili proizvode stave u funkciju uspostavljanja i/ili unapređenja usluga SOS telefona Vojvodina ili drugih aktivnosti članice Mreže koje doprinose smanjenju nasilja nad ženama i podršci žrtvama.

PRIMER 1: Kompanija „Telekom“ je stvorila tehničke predušlove i instalirala opremu koja omogućuje funkcionisanje jedinstvenog SOS broja 0800 10 10 10. Usluge na ovom broju besplatne su za korisnice (žene u situaciji nasilja koje traže pomoć) od novembra 2013. do danas.

PRIMER 2: Članice Unije poslodavaca Vojvodine, kompanije “Mondeks” promet iz Novog Miloševa i “Betex” iz Rume uključile su se u akciju podrške Radionici za izradu igračaka “Lutkarnica” koja je u junu o.g. pokrenuta u Kikindi, u okviru Centra za podršku ženama.

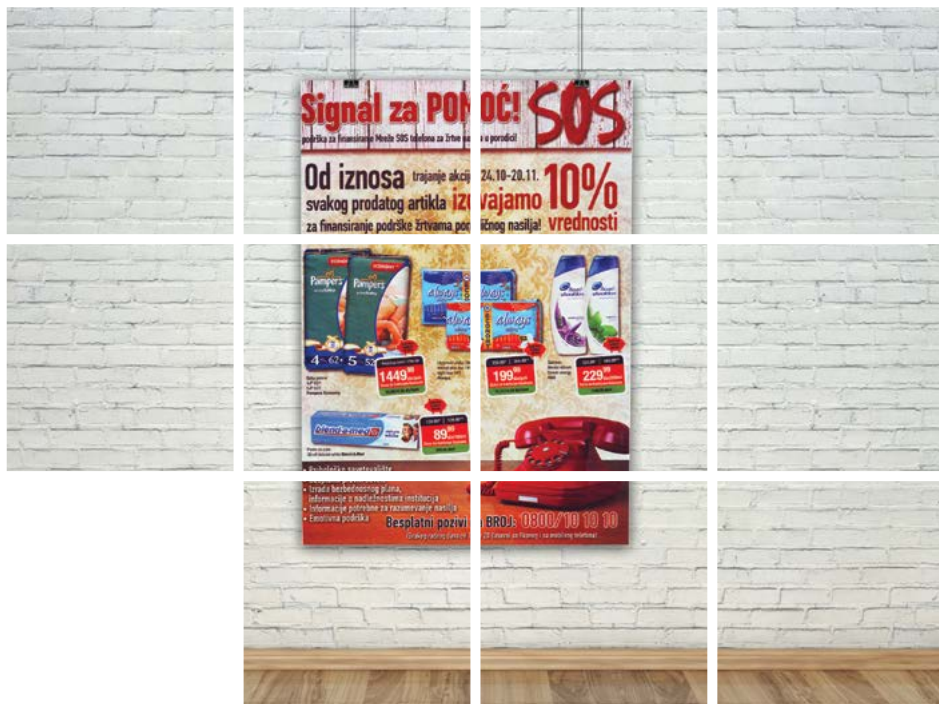
Mondeks promet i Betex donirale su tkanine i druge materijale koji će biti korišćeni u izradi igračaka, a Mondeks je dodatno omogućio da se učesnice radionice u njihovom pogonu u Miloševu bliže upoznaju sa procesom proizvodnje u tekstilnoj industriji.

Model 2:

ORGANIZOVANJE ZAJEDNIČKIH AKCIJA ZA PRIKUPLJANJE NOVCA

Model 2 pogodan je za proizvođače robe široke potrošnje i trgovačke kompanije. Realizuje se kroz aktivnosti u maloprodajnim objektima ili posebno pripremljenim prodajnim akcijama. Podrazumeva označavanje proizvoda od čije prodaje se deo prihoda izdvaja za podršku radu SOS telefona i organizacijama koje pružaju usluge za žene sa iskustvom nasilja na teritoriji Vojvodine.

PRIMER DOBRE PRAKSE: Akcija kompanije „Gomex“ sprovedena u prodajnim objektima tokom novembra i decembra 2014. godine, kojom se kompanija odrekla dela zarade od grupe odabranih proizvoda i prikupljena sredstva usmerila prema organizacijama Mreže SOS Vojvodina.

Model 3:

BILATERALNA SARADNJA - PODRŠKA POJEDINAČNIM ORGANIZACIJAMA ČLANICAMA MREŽE

Model 3: namenjen je članicama UPV koje svoju socijalnu odgovornost žele da iskažu u lokalnoj zajednici u kojoj se odvijaju njihove poslovne aktivnosti (ili je njihovo sedište). Na taj način direktno pomažu organizaciju – članicu mreže na svojoj teritoriji (novčano ili na neki drugi način) i one sugrađanke koje se nalaze u situaciji nasilja (a koje su korisnice usluga savetovališta).

PRIMER DOBRE PRAKSE: Pekara „DM“ (Kikinda) tokom 2013, 2014. i 2015. godine svakodnevno donira hleb i pecivo za korisnice usluga Savetovališta koje se nalaze u situaciji socijalne potrebe.

Model 4:

ORGANIZOVANJE ZAJEDNIČKIH JAVNIH DOGAĐAJA (KONCERATA, PRODAJNIH IZLOŽBI, DONATORSKIH VEČERA I SL.) ZA PRIKUPLJANJE NOVCA

Model 4 namenjen je kompanijama koje u svoje promotivne i društveno odgovorne aktivnosti uključuju organizaciju javnih događaja (ili podršku događajima) kao što su koncerti, izložbe, prijemi, sl.

PRIMER DOBRE PRAKSE: organizacija koncerta u saradnji „Studija M“ i „SOS Ženskog centra Novi Sad“ 2012. godine, sa koga je prihod od ulaznica usmeren na opremanje i tehničko unapređenje SOS telefona.

Model 5:

KREIRANJE ZAJEDNIČKIH PROJEKATA KOJI DOPRINOSU EKONOMSKOM OSNAŽIVANJU ŽENA SA ISKUSTVOM NASILJA I ZAJEDNIČKI NASTUP NA KONKURSIMA

Model 5: namenjen je kompanijama čije poslovne aktivnosti i resursi kojima raspolažu daju mogućnosti za učešće u inovativnim socijalnim projektima: uspostavljanju inkluzivnih radionica i pilotiranju modela socijalnih preduzeća u kojima bi bile angažovane korisnice usluga savetovališta (organizacija iz Mreže). Ovaj model saradnje je inovativan i otvara mogućnost stvaranja novih praksi.

ŠTA ZA UZVRAT ORGANIZACIJE IZ MREŽE SOS VOJVODINA NUDE KOMPANIJAMA?

- Neposredno učešće svojih istaknutih predstavnica u promotivnim aktivnostima: nastupi u medijima, na konferencijama za novinare, događajima koji se organizuju kao podrška akcijama i sl.
- Predstavljanje kompanije u informativnim i promotivnim materijalima Mreže SOS Vojvodina (Web i FB stranicama, brošurama, flajerima, plakatima, bilbordima...)
- Organizovanje aktivnosti u samim kompanijama koje doprinose informisanju i senzibilisanju zaposlenih na sledeće teme: **porodično i rodno zasnovano nasilje i rodna ravnopravnost**
- Znanje i iskustvo u razradi projektnih ideja, izradi i realizaciji zajedničkih predloga projekata
- Zajednički nastup pred donatorima i institucijama.

MREŽA “SOS Vojvodina”

Mreža SOS Vojvodina okuplja šest ženskih organizacija sa teritorije Vojvodine koje od 2012. godine pružaju zajedničku uslugu SOS telefona za žene sa iskustvom partnerskog i porodičnog nasilja. Mrežu čine: SOS Ženski centar (Novi Sad), Centar za podršku ženama (Kikinda), Ženska alternativa (Sombor), ...IZ KRUGA Vojvodina (Novi Sad), Udruženje Roma Novi Bečej – SOS telefon na jezicima nacionalnih manjina (Novi Bečej) i Zrenjaninski edukativni centar (Zrenjanin).

Jedinstveni SOS telefon Vojvodina deluje preko specijalnog broja 0800 10 10 10. Usluga je dostupna svakog radnog dana od 10 do 20 časova. Poziv na ovaj broj je besplatan za korisnice, bilo da pozovu iz mobilne ili fiksne telefonije, iz bilo kog mesta u Vojvodini. Obučene volonterke ženama pružaju emotivnu podršku i daju informacije o mogućnostima za izlazak iz situacije nasilja.

Od uspostavljanja usluge 2012. godine do danas rad SOS telefona podržali su: Koooperativa holandskih fondacija za centralnu i istočnu Evropu (u partnerstvu sa BCIF-om), Ambasada kraljevine Norveške, Pokrajinski sekretarijat za privredu zapošljavanje i ravnopravnost polova i kompanije Telekom Srbija i Gomex.

KONTAKTI:

mreza.sos.vojvodina@gmail.com

www.sosvojvodina.org

2015

PUBLIKACIJA JE NASTALA U OKVIRU PROJEKTA „ULOGA SOCIJALNO ODGOVORNOG POSLOVANJA U PODRŠCI ŽENAMA SA ISKUSTVOM PORODIČNOG I PARTNERSKOG NASILJA”. REALIZACIJU PROJEKTA JE PODRŽAO POKRAJINSKI SEKRETARIJAT ZA PRIVREDU, ZAPOSŁJAVANJE I RAVNOPRAVNOST POLOVA.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЛУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
Покрајински секретаријат за привреду,
запошљавање и равноправност полова